

Asia: VN/25987/2023

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi tartuntatautilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen lausunto Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntöön luonnoksesta hallituksen esitykseksi tartuntatautilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/25987/2023

Lausunnon diaarinumero: KEUDno-2023–3711

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt hyvinvointialueelta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi tartuntatautilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotettaisiin säädettäväksi uusi tartuntatautilaki.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen (Keusote) nostot:

25§: Keusote kannattaa sitä, että hyvinvointialueen tartuntatautiyksikön tiedonsaantioikeudet epidemian havaitsemiseksi, selvittämiseksi ja tartunnan jäljittämiseksi laajenisivat. Yksiköllä olisi oikeus saada alueensa julkisilta ja yksityisiltä toimijoilta epidemian havaitsemisen, syyn selvittämisen ja tartunnan jäljittämisen kannalta välttämättömät tiedot ja tarpeelliset näytteet viivytyksettä, korvauksetta ja salassapitosäännösten estämättä.

33§: Keusote suhtautuu kriittisesti siihen, että hyvinvointialuetta veloitettaisiin jatkossa tartuntatautien otosseurantaan osallistumista. Otosseuranta olisi uusi tehtävä, joka voisi viedä

työpanosta muusta työstä esim. potilaiden hoitotyöstä. Tiedonkeruussa tulisi hyödyntää olemassa olevia prosesseja ja digitalisaatiota.

36§: Keusote esittää, että mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon toiminta- ja palveluyksiköitä ja hyvinvointialuetta velvoitettaisiin ylläpitämään hoitoon liittyvien infektioiden rekisteriä tulisi

a) rekisterien ja tiedonsiirron rakentamista ja käyttöönottoa perustason terveydenhuollossa ja monenlaisissa sosiaalipalveluissa tukea kansallisella ohjannalla ja riittävällä hanke- tai muulla rahoituksella.

b) siirtymäajan tulisi olla pidempi kuin laissa esitetty 1 vuosi tämän veloitteen osalta.

c) selventää, mitä tarkkaan ottaen tarkoitetaan hyvinvointialueen toimialallaan pitämällä hoitoon liittyvien infektioiden rekisterillä; koskisiko rekisteri myös järjestämisvastuun ulkopuolisten saman toimialan palveluntuottajien tietojen rekisteröinti.

Hoitoon liittyvien infektioiden rekisteröinti ja siihen liittyvät tiedonsiirrot tukevat Sosiaali- ja terveysministeriön asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian tavoitetta saada hoitoon liittyvien infektioiden määrä mitatusti laskuun.

40 §: Keusote ehdottaa, että Tietojen luovuttaminen rekistereistä -pykälän 1 momenttia täydennetään siten, että hyvinvointialueille ja HUS-yhtymälle säädettäisiin oikeus luovuttaa tietoja toisilleen tapauskohtaisista rekistereistä (39 §), siltä osin kuin se on välttämätöntä tartuntatautien torjuntatyöhön kuuluvien tehtävien suorittamiseksi. Tiedonsaantioikeuden laajentaminen edistäisi osaltaan tarttuvien tautien leviämisen rajoittamiseksi ja estämiseksi tehtävää työtä.

Luku 5 Rokotukset: Keusote kannattaa sitä, että jatkossa hyvinvointialueen veloitteena olisi järjestää väestölle vain rokotuksia, joiden rokotteen valtio maksaa. Hyvinvointialue voisi päättää järjestääkö se muita rokotuksia esim. matkailurokotuksia. Keusote kannattaa myös sitä, että laissa on huomioitu HUS-Yhtymä rokotuksia antavana tahona. Joidenkin rokotteen tai rokotteen kaltaisesta annettavien vasta-aineiden anto voi olla sujuvinta järjestää potilaan hoitosuunnitelman tarkkaan aikatauluun nivoutuen tai muusta syystä HUS-Yhtymän erikoissairaanhoidossa. Opiskelijoiden rokotusten järjestämisvastuu ei näyttäyty laissa kattavasti, selvyuden vuoksi lakiin voisi nostaa viittauksen tai sanoittaa toisen asteen opiskelijoiden rokotusten järjestämisestä.

Luku 6: Keusote kannattaa sitä, että pysyvään lainsäädäntöön tulisi aiempaa selvästi kattavammat keinot hyvinvointialueelle torjua epidemioita, jolloin sen on helpompi varautua ennakkoon esimerkiksi ohjein ja suunnitelmin poikkeuksellisen epidemian ja pandemian varalta. 77 § Vierailujen rajoittaminen sosiaali- tai terveydenhuollon palvelu- tai toimintayksikössä antaa työkaluja myös muihin epidemian uhkan tilanteisiin ja parantaa asiakkaiden ja potilaiden oikeutta saada turvallista ja laadukasta hoitoa ja hoivaa. 61 § Kollektiivisesta karanteenista yleisvaaralliselle tai sellaiseksi perustellusti epäilylle tartuntataudille yhtäaikaisesti altistuneille on aivan uutta sääntelyä. Päätöksen

voisi tehdä tartuntataudeista vastaava lääkäri ja kiireellisessä tilanteessa muu terveydenhuollossa toimiva laillistettu lääkäri. Kollektiivinen karanteeni on laaja toimi, ja muun terveydenhuollossa toimivan lääkärin kyseessä ollessa voisi edellyttää, että päätöstä edeltävästi on konsultoitu infektioasiantuntijaa.

Keusote kiittää kattavasta ja huolellisesta lain valmistelusta.

Paula Hiljanen
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue